

Motion till riksdagen 2013/14:So311

av **Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)**

Öka kunskapen om endometriosis—den dolda kvinnosjukdomen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten att se över behovet av att upplysa vårdutbildningar och vårdgivare om endometriosis och dess symtom och effekter.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten att se över förutsättningarna för adekvat behandling av sjukdomen genom tidig diagnos.

Motivering

Mellan 5 och 10 procent av alla kvinnor i fertil ålder uppskattas lida av den kroniska sjukdomen endometriosis. Det är en autoimmun sjukdom med mycket besvärliga symtom, och vissa gynekologer menar att sjukdomen kan orsaka den största smärtan en fertil kvinna kan uppleva. Endometriosis kan leda till barnlöshet, och enligt svenska endometriosisföreningen lider 25–50 procent av ofrivilligt barnlösa kvinnor av sjukdomen. Intervallet är stort för okunskapen är stor. Orsaker till endometriosis är delvis okända, och något botemedel finns idag inte.

Man känner idag till att endometriosis är ärftligt men samtidigt är sjukdomen svår att diagnostisera eftersom symptomen varierar från kvinna till kvinna. Det tar i genomsnitt 7–9 år att ge rätt diagnos, vilket självklart är en stor påfrestning för kvinnorna som drabbas och inte minst en källa till misstro mot sjukvården. När sjukdomen väl är diagnostiserad är den svårbehandlad eftersom man endast kan angripa symptomen. Många mediciner ger tuffa biverkningar av både fysisk och psykisk karaktär. Beträffande möjligheten att få remiss till specialistläkare och behandling av barnlösheten tillämpar landstingen olika regler, vilket resulterar i att kvinnor behandlas olika i olika delar av vårt land. I värsta fall kan detta orsaka permanent barnlöshet.

Fel! Okänt namn på

Enligt både europeiska och kanadensiska studier kostar en endometriospatient samhället cirka 100 000 kronor om året. En tredjedel av kostnaden står sjukvård, medicin och sjukskrivningar för, medan två tredjedelar är direkta och indirekta kostnader för samhället. Kostnaden blir totalt 3,4 miljarder kronor om året i Sverige.

Insatser för att öka kunskapen om sjukdomen, dess symptom och effekter, skulle kunna riktas till läkarstuderande och andra vårdstuderande, till befintliga yrkesgrupper inom vården samt till samhället i stort. En bredare kunskap om sjukdomen kommer att utgöra en relevant del i arbetet att säkerställa att en diagnos ställs i ett tidigt stadium, och att behandlingsmetoderna på sikt kan utvecklas. Dagens okunskap skapar lidande för de drabbade kvinnorna, i vissa fall ofrivillig barnlöshet och innebär även en stor kostnad för vårt samhälle.

Stockholm den 20 september 2013

Ann-Charlotte Hammar Johnsson
(M)